



รูปแบบการบริหารตามศาสตร์พระราชาส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้*

THE ADMINISTRATIVE MODEL BASED ON THE KING'S PHILOSOPHY TO PROMOTE LIFELONG LEARNING OF LEARNING CENTERS UNDER THE DEPARTMENT OF LEARNING ENCOURAGEMENT

วรารุช ไกรนที*, ปพนสรค์ โพธิพิทักษ์, สุพัฒน์นา หอมบุปผา

Warawoot Krainatee, Paponsan Potipitak, Supattana Hombubpha

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ประเทศไทย

Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University, Thailand

*Corresponding author E-mail: warawuth.k@nsru.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) วิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารตามศาสตร์พระราชาส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ 2) สร้างรูปแบบการบริหารตามศาสตร์พระราชาส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ และ 3) ประเมินรูปแบบการบริหารตามศาสตร์พระราชาส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี ได้แก่ 1) การวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 403 คน เลือกสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเป็นผู้เชี่ยวชาญการบริหารตามศาสตร์พระราชาส่งเสริมการเรียนรู้ จำนวน 21 คน เลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบบันทึก แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ แบบประเมินรูปแบบการบริหารตามศาสตร์พระราชาส่งเสริมการเรียนรู้ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบการบริหารตามศาสตร์พระราชาส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ 1) การบริหารด้วยหลัก 3 ป. 2) การจัดการความรู้ด้วยหลักการเข้าถึง 3) การมีส่วนร่วมด้วยหลักการเข้าใจ และ 4) การปฏิบัติงานด้วยหลักการพัฒนา รูปแบบการบริหารตามศาสตร์พระราชาส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ประกอบด้วย 5 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ปัจจัยนำเข้า ส่วนที่ 2 กระบวนการสู่ความสำเร็จ ส่วนที่ 3 ผลผลิต ส่วนที่ 4 ผลลัพธ์ และส่วนที่ 5 เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ และผลการประเมินรูปแบบการบริหารตามศาสตร์พระราชาส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีผลการประเมินด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

คำสำคัญ: รูปแบบการบริหาร, ศาสตร์พระราชาส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต, สถานศึกษา, กรมส่งเสริมการเรียนรู้

Abstract

The objectives of this research were to 1) analyze the components of administration based on the King's philosophy to promote lifelong learning of learning centers under the department of learning encouragement; 2) create an administration model based on the King's philosophy to promote lifelong learning of learning centers under the department of learning encouragement; and 3) evaluate an administration model based on the King's philosophy to promote lifelong learning of learning centers under the department of learning encouragement. This research was a mixed methods consisted of 1) Quantitative research, collecting data from the sample group of 403 administrators obtained from multi-stage random sampling. The instrument used a questionnaire. The statistics used in the research are mean and standard deviation. 2) Qualitative research, key informants include 21 experts in administration according to the King's philosophy, using purposive selection. The instruments used were draft model, structured interview forms, focus group discussions or expert seminars forms, and the assessment forms. The statistics used in the research are mean and standard deviation. And the data were analyzed through the descriptive explanation. The research results were as follows: The administration based on the King's Philosophy to promote lifelong learning of learning centers under the department of learning encouragement consisted of four components: 1) Management with 3P principles; 2) Knowledge management with Achieve; 3) Participation with Understand and 4) Operation with Develop. The administration model based on the King's Philosophy to promote lifelong learning consisted of 5 parts: part 1 was the input factors, part 2 was the processes for success, part 3 was the outputs, part 4 was the outcomes, and part 5 was the conditions of success. The evaluation results of an administration model based on the King's Philosophy to promote lifelong learning in terms of accuracy, suitability, possibility, and usefulness were at the highest level.

Keywords: The Administrative Model, King's Philosophy, Lifelong Learning, Learning Center, The Department of Learning Encouragement

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 54 กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน ในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการกำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพและได้มาตรฐานสากลตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) เป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน และใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องบูรณาการกัน เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายที่มุ่งให้ประเทศไทยบรรลุ วิสัยทัศน์ “ประเทศ

ไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ” เพื่อความสุขของคนไทยทุกคน การศึกษาจึงเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของคนไทยทุกคน ที่รัฐต้องจัดให้เพื่อพัฒนาคนไทย ทุกช่วงวัยให้มีความเจริญงอกงามทุกด้าน เพื่อเป็นต้นทุนทางปัญญาที่สำคัญในการพัฒนาทักษะ คุณลักษณะและ สมรรถนะในการประกอบสัมมาชีพ และการดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุขอันจะนำไปสู่เสถียรภาพ ความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ ที่ต้องพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมนานาประเทศในเวทีโลก ท่ามกลาง กระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561) ซึ่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต จัดเป็นเป้าหมายสำคัญ ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนและพัฒนาประเทศ ที่ จะต้องมีการวางรากฐานคนในสังคมให้เป็นผู้ที่พร้อมเรียนรู้ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา สามารถรับมือต่อความเปลี่ยนแปลงของโลก ซึ่งการเตรียมความพร้อมดังกล่าว ประเทศไทยได้มีการวางนโยบาย และแนวทางต่าง ๆ ปรากฏให้เห็นได้จากแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 รวมถึงแผนยุทธศาสตร์อื่น ๆ อันมีหน่วยงานจากกระทรวงต่าง ๆ รับผิดชอบตามบทบาท ภาระหน้าที่ของตนเอง เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ระดับชาติ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2566)

จากข้อมูลสมรรถนะการศึกษาของไทยในเวทีสากล ด้านคุณภาพการศึกษาที่ยังมีคุณภาพการศึกษาต่ำ และความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาสูง ประกอบกับสมรรถนะและคุณลักษณะของผู้เรียนไม่สอดคล้องกับทิศทางการ ขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจ เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ รวมทั้งระบบการศึกษาที่ยังขาด ประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร เพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการรองรับความหลากหลายของการจัดการศึกษา และ เสริมสร้างธรรมาภิบาล การผลิตบัณฑิตที่ไม่สอดคล้องหรือตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน ไม่ว่าจะเป็น ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสมัยใหม่ ด้านทักษะภาษาต่างประเทศและทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ ซึ่ง เป็นทักษะการเรียนรู้ที่จำเป็นในยุคของสถานการณ์โลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (สำนักงานเลขาธิการสภา การศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2566) โดยมีรายงานสถานะตัวชี้วัดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทย พ.ศ. 2566 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เป้าหมายที่ 4 (SDG 4) การศึกษา ที่มีคุณภาพ เป้าหมายคือ สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และ สนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งข้อมูลในปี 2562 พบว่ายังมีตัวชี้วัดที่ยังต้องได้รับการพัฒนา ได้แก่ ด้าน สัดส่วนของเด็ก/เยาวชนที่มีความสามารถตามเกณฑ์ขั้นต่ำด้านการอ่าน อยู่ที่ร้อยละ 57.10 ด้านคณิตศาสตร์หรือ การคิดคำนวณอยู่ที่ร้อยละ 51.20 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2566) และในปี 2565 สถาบันนานาชาติเพื่อ พัฒนาการจัดการ (International Institute for Management Development: IMD) ได้จัดอันดับความสามารถ ในการแข่งขันด้านการศึกษาของประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 53 จากทั้งหมด 63 ประเทศ และเป็นอันดับ 10 ของ ภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ในด้านการยกระดับคุณภาพการศึกษา และด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2566)

กรมส่งเสริมการเรียนรู้ หน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษาในสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ จึงมี บทบาทสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในทุกช่วงวัย ในการพัฒนาการบริหารการจัดการศึกษา การส่งเสริม การเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา และสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ซึ่ง แนวคิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต จะครอบคลุมมิติการจัดการศึกษา การฝึกอบรม การทำงาน และการพัฒนาชีวิตของ

บุคคล โดยที่บุคคลในแต่ละช่วงวัยจำเป็นต้องเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา และตลอดชีวิตในลักษณะการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) และเรียนรู้สาระความรู้หรือเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับทุกเรื่องของชีวิตผ่านระบบการศึกษา และการเรียนรู้จากที่บ้าน ที่ทำงาน ในชุมชน ในองค์กรหรือหน่วยงาน และ/หรือในสถาบันการศึกษา ในลักษณะการเรียนรู้ที่ครอบคลุมทุกเรื่องของชีวิตจากทุกระบบและทุกช่องทาง (Life-wide Learning) นอกจากนี้การเรียนรู้ตลอดชีวิตยังหมายรวมถึง การเรียนรู้เชิงลึกจากประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลายในวิถีชีวิต การเรียนรู้ผ่านความคิด วิถีวัฒนธรรม/ภูมิปัญญา และการสื่อสาร ในลักษณะการเรียนรู้เชิงลึก (Life-deep Learning) (สุวิธิดา จรุงเกียรติกุล, 2564) โดยน้อมนำหลักการบริหารตามศาสตร์พระราชามาใช้ในการบริหารการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้มีคุณภาพ โดยศาสตร์พระราชาเป็นแนวทางที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้ทรงพระราชทานพระราชดำริ พระบรมราโชวาท หลักการทรงงาน หลักปรัชญาและทฤษฎีเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติเพื่อความยั่งยืน โดยมุ่งเน้นในการพัฒนา “คน” เพื่อให้คนสามารถอยู่ร่วมกับสิ่งแวดล้อมและภูมิสังคมที่มีความแตกต่างกันได้ เมื่อนำศาสตร์พระราชามาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการศึกษา จึงถือได้ว่าเป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาคน โดยสามารถนำยุทธศาสตร์พระราชนาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” เข้าใจ หมายถึง ทำอะไรต้องเข้าใจปัญหา เข้าใจหนทางแก้ไข เข้าใจกระบวนการจัดการ และปรับความเข้าใจระหว่างผู้ให้กับผู้รับเสียก่อน ย่อมทำให้เข้าใจซึ่งกันและกัน เข้าถึง หมายถึง เมื่อเกิดความเข้าใจระหว่างกันแล้ว ต้องเข้าถึงการกระทำ อาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เข้าถึงเครื่องมือเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ และความสามัคคีในการร่วมมือร่วมไม้กันทำงานและพัฒนา หมายถึง เมื่อทุกฝ่ายมีความเข้าใจและเข้าถึงกันแล้ว การพัฒนาก็จะดำเนินการไปอย่างยั่งยืน ไม่ส่งผลกระทบต่อระบบสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การพัฒนาเป็นสิ่งที่นำไปสู่ความสมดุล มั่นคง และยั่งยืน (สมบัติ นพวัฏฐ, 2561) รวมถึงหลัก 3ป. “ปฏิบัติ ปรีชาดี ปฏิเวธ” มาประยุกต์ใช้ในการทำงานและแก้ไขปัญหาในเรื่องต่าง ๆ ปฏิบัติ คือ ทรงทำให้เห็นเป็นประจักษ์ การทรงงานเพื่อแก้ไขปัญหาแก่พสกนิกร การพัฒนาด้านต่าง ๆ การสร้างสิ่งประดิษฐ์ชิ้นใหม่ ไปจนถึงการปฏิบัติในการครองพระองค์ในฐานะพ่อของแผ่นดิน ทรงปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับทุก ๆ คน รวมถึงส่วนที่เป็นการครองพระองค์ในด้านการใช้จ่าย การใช้สิ่งของให้มีประโยชน์สูงสุด นับเป็นแบบอย่างในทางปฏิบัติให้แก่พสกนิกรได้อย่างแท้จริง ปรีชาดี ทรงสอนให้เรียนตามทีที่ทรงสอนและสามารถทำได้จริง โดยในส่วนของปรีชาดี เป็นการให้ความสำคัญในการศึกษาสำหรับเยาวชนและประชาชนโดยทั่วไป ที่ได้พระราชทานผ่านพระราชดำริในการตั้งสถานศึกษาหรือแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ การพระราชทานพระบรมราโชวาท พระราชดำรัส การพระราชทานหลักการ ทั้งในด้านวิชาความรู้ การปลูกฝังคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม และปฏิเวธ คือ ผลจากการกระทำ แสดงให้เห็นผลที่เป็นประจักษ์เพื่อขับเคลื่อนศาสตร์พระราชาออกไปสู่ประชาชน ทั้งในส่วนของปฏิบัติและปรีชาดี ที่ได้ทรงทำมาตลอดอย่างต่อเนื่องตลอดพระชนม์ชีพ ได้แสดงให้เห็นเป็นประจักษ์โดยทั่วไปถึงผลดีแห่งการที่ทรงกระทำ โดยในส่วนที่เป็นประจักษ์ คือ โครงการต่าง ๆ ที่พระองค์ทรงริเริ่มแก้ไขปัญหาให้แก่พสกนิกรทั่วประเทศ (สำนักกรรมมาธิการ 1 สำนักเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2560) ดังนั้น ศาสตร์พระราชาจึงเป็นองค์ความรู้ที่ได้ทรงพระราชทานในการทรงงานเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของพสกนิกรชาวไทย และทรงได้ทดลองจนเป็นผลที่ได้พิสูจน์แล้วว่าสามารถแก้ไขปัญหาของประชาชนได้อย่างยั่งยืน (ปกรณกิตติ ม่วงประสิทธิ์ และคณะ, 2563) จากตัวอย่างงานวิจัยการนำรูปแบบการบริหารตามศาสตร์พระราชาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัด



สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 หลักการบริหารตามศาสตร์พระราชา องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารตามศาสตร์พระราชา องค์ประกอบที่ 3 คุณภาพผู้เรียนตามศาสตร์พระราชา และองค์ประกอบที่ 4 ปัจจัยความสำเร็จของการบริหารตามศาสตร์พระราชา มีผลการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบจากผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อนำรูปแบบไปประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์พบว่า ความเป็นไปได้ในการนำไปใช้อยู่ในระดับมาก และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด (จารุวรรณ ตาลสุกเรือง, 2566) ซึ่งผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารการจัดการศึกษา และการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักศึกษาและประชาชนอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ ซึ่งรูปแบบการบริหารที่สามารถนำมาเป็นต้นแบบของการบริหารที่มีความเหมาะสมนั้น ควรเป็นรูปแบบที่สามารถนำไปใช้ในการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของคนทุกช่วงวัยได้อย่างแท้จริง ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดการศึกษา หรือการส่งเสริมการเรียนรู้ในสภาวะการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วของยุคปัจจุบัน

จากสภาพปัญหาและความสำคัญดังกล่าว จึงสนใจที่จะทำการวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารตามศาสตร์พระราชาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบสร้างรูปแบบ และประเมินรูปแบบการบริหารตามศาสตร์พระราชาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ทั้งนี้จะเป็นประโยชน์ในเชิงวิชาการ และการปฏิบัติการด้านการบริหารสถานศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และคุณภาพของการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตโดยรวมของประเทศอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารตามศาสตร์พระราชาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้
2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารตามศาสตร์พระราชาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้
3. เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารตามศาสตร์พระราชาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยรูปแบบการบริหารตามศาสตร์พระราชาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ เป็นการวิจัยที่ใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารตามศาสตร์พระราชาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้

1. แหล่งข้อมูล

1.1 เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 11 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างประกอบด้วย ผู้บริหารระดับนโยบาย ได้แก่ ผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงศึกษาธิการ หรือผู้บริหารระดับสูงกรมส่งเสริมการเรียนรู้ จำนวน 3 คน ผู้บริหารการศึกษาที่มีวิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ หรือสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกสาขาการบริหารการศึกษา จำนวน 6 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย หรืออาจารย์มหาวิทยาลัยสาขาการบริหารการศึกษา จำนวน 2 คน

1.3 ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา (ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ/เขต) สังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ จำนวน 403 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้ มี 3 ฉบับ ดังนี้

2.1 แบบบันทึกผลการวิเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ โดยกำหนดกรอบแนวคิด ขอบเขตของการสำรวจเอกสาร สร้างแบบบันทึกผลการวิเคราะห์เอกสารตามกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้ โดยมีรายละเอียด ประกอบด้วย ชื่อนักการศึกษา และสาระสำคัญโดยสรุป นำแบบบันทึกผลการวิเคราะห์เอกสารที่สร้างขึ้น นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบประเด็นว่าครอบคลุมหรือไม่ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูล

2.2 แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ โดยศึกษาเอกสาร แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง กำหนดกรอบแนวคิด ขอบเขตของการสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสาร สร้างแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างในการบริหารตามศาสตร์พระราชาส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของสถานศึกษา ตามกรอบแนวคิดที่กำหนด และจัดส่งให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้มาทำการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น แล้วนำไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิต่อไป

2.3 แบบสอบถามการบริหารตามศาสตร์พระราช เป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Likert Scale) มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ โดยนำตัวแปรที่ได้จากผลการศึกษาเอกสาร และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ มาสร้างแบบข้อคำถามต่าง ๆ เพื่อให้ครอบคลุมตัวแปรที่ต้องการศึกษา นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบแก้ไขเพื่อความถูกต้อง ดำเนินการปรับแก้ไขแบบสอบถามตามที่ได้รับคำแนะนำและข้อเสนอแนะ นำแบบสอบถามจัดส่งให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ได้ข้อคำถามที่มีความเหมาะสม 145 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60 - 1.00 นำไปทดลอง (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน นำมาหาค่าความเที่ยง (Reliability Statistics) โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha) ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.972 นำไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้

3.1 เก็บข้อมูลจากการศึกษา วิเคราะห์เนื้อหาจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกผล



3.2 เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 11 คน

3.3 เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้แบบสอบถาม จำนวน 403

ฉบับ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา วิเคราะห์เนื้อหาจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร ในเชิงเนื้อหา (Content Analysis)

4.2 ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิในเชิงเนื้อหา (Content Analysis)

4.3 ข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง

4.3.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารตามศาสตร์พระราชาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ด้วยค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.3.2 วิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารตามศาสตร์พระราชาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (EFA)

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

5.1 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

5.1.1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC)

5.1.2 ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

5.2 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

5.2.1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

5.2.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5.3 สถิติวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (EFA)

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารตามศาสตร์พระราชาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้

1. แหล่งข้อมูล

1.1 ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ผู้เชี่ยวชาญ 11 คน ได้แก่ ผู้บริหารระดับนโยบาย จำนวน 4 คน ผู้บริหารสถานศึกษาวิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ หรือผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลการดำเนินงานด้านศูนย์เรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษ จำนวน 4 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยหรืออาจารย์มหาวิทยาลัย จำนวน 3 คน

1.2 ผู้ให้ข้อมูลในการประเมินความเหมาะสมของคู่มือ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ที่ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

2. เครื่องมือที่ใช้ในวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้ มี 4 ฉบับ ดังนี้

2.1 ร่างรูปแบบการบริหารตามศาสตร์พระราชาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของสถานศึกษา มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ โดยทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร และนำผลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 มาทำการร่างรูปแบบการบริหารฯ และจัดสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (connoisseurship) เพื่อยืนยันรูปแบบ โดยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูล สรุปข้อคิดเห็นจากการวิพากษ์ของผู้ทรงคุณวุฒิตามประเด็นการสัมภาษณ์ สรุปอภิปรายผลและให้ข้อเสนอแนะ จากนั้นปรับปรุงรูปแบบการบริหารตามศาสตร์พระราชาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของสถานศึกษา ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

2.2 เอกสารประกอบการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ มี 3 ฉบับ ได้แก่ 1) คำโคร่งวิทยานิพนธ์ฉบับย่อ 2) ร่างรูปแบบการบริหารตามศาสตร์พระราชาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต และ 3) แบบตรวจสอบรูปแบบการบริหารตามศาสตร์พระราชาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของสถานศึกษา

2.3 คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารตามศาสตร์พระราชาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของสถานศึกษา

2.4 แบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารตามศาสตร์พระราชาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของสถานศึกษา เป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Likert Scale)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้

3.1 การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ในวันที่ 25 พฤศจิกายน 2567 เวลา 09.00-12.00 น. ณ ห้อง 924 อาคาร 9 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูล สรุปข้อคิดเห็นจากการวิพากษ์ของผู้ทรงคุณวุฒิตามประเด็นการสัมภาษณ์ สรุปอภิปรายผลและให้ข้อเสนอแนะ จากนั้นปรับปรุงรูปแบบการบริหารตามศาสตร์พระราชาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของสถานศึกษา ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

3.2 การประเมินคู่มือการใช้รูปแบบรูปแบบการบริหารตามศาสตร์พระราชาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ โดยผู้วิจัยส่งคู่มือพร้อมแบบประเมินความเหมาะสมไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ประเมินทางออนไลน์ จากนั้นนำแบบประเมินที่ได้รับมาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วนำมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารตามศาสตร์พระราชาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

5.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

5.1.1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)

5.1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)



ขั้นตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบการบริหารตามศาสตร์พระราชาส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้

1. แหล่งข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลหลักในการประเมินรูปแบบการบริหารตามศาสตร์พระราชาส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ หรือผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในตำแหน่ง ไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 10 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง

2. เครื่องมือที่ใช้ในวิจัย

แบบประเมินรูปแบบการบริหารตามศาสตร์พระราชาส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ซึ่งประเมินใน 4 ด้าน (ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์) โดยเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Likert Scale)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์การประเมินรูปแบบการบริหารฯ จากคณะครู ศาสตราจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ให้กับผู้เชี่ยวชาญทางออนไลน์

3.2 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาทางออนไลน์ ซึ่งได้รับการตอบกลับจำนวน 10 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3.3 ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์ของการตอบแบบประเมิน แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการประเมิน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบประเมินรูปแบบการบริหารตามศาสตร์พระราชาส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

5.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

5.1.1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

5.1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารตามศาสตร์พระราชาส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ มีผลการวิจัยดังนี้

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารตามศาสตร์พระราชาส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 การบริหารด้วยหลัก 3ป. (ปฏิบัติ ปรัชญา ปฏิเวธ) ประกอบด้วยตัวแปร 12 ตัวแปร ได้แก่ 1) การบริหารจัดการสถานที่ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม 2) การอำนวยความสะดวกให้บุคลากรทุกคนได้ทดลองและเรียนรู้จากประสบการณ์ของตนเอง

3) ส่งเสริมให้บุคลากรมีการเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษาอื่น ๆ เกิดการเปรียบเทียบเพื่อค้นคว้าและพัฒนาวิธีการปฏิบัติงาน 4) ผู้บริหาร บุคลากร กำหนดวัตถุประสงค์ และวางแผนการปฏิบัติงานร่วมกัน 5) การดำเนินการควบคุมกันของการกำหนดวัตถุประสงค์กับการวางแผน 6) การจัดทำและพัฒนาสื่อการจัดการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต 7) ส่งเสริมให้บุคลากรได้พัฒนาตนเองในทุก ๆ ด้านโดยการจัดแหล่งทรัพยากร และอำนวยความสะดวกในการเข้าถึง 8) ผู้สอนวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่ตรงกับความต้องการและศักยภาพของผู้เรียน 9) ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกระบวนการจัดการเรียนรู้ 10) การกระตุ้นให้บุคคลใฝ่หาความรู้ และสร้างสมรรถนะในการเรียนรู้ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ 11) การจัดการเรียนรู้เชื่อมโยงกับการวิเคราะห์หลักสูตร และ 12) การนำเทคโนโลยีมาใช้ส่งเสริมการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นอย่างทั่วถึง กว้างขวางและรวดเร็ว องค์ประกอบที่ 2 การจัดการความรู้ด้วยหลักการเข้าถึง ประกอบด้วยตัวแปร 5 ตัวแปร ได้แก่ 1) การเรียนรู้ในสถานศึกษา มีทั้งในระดับตัวบุคคล ระดับกลุ่ม และระดับสถานศึกษา 2) การสร้างองค์ความรู้ของสถานศึกษา ให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ 3) กระบวนการจัดการความรู้ของสถานศึกษามีขั้นตอนที่สมบูรณ์ 4) การเปลี่ยนแปลงที่ให้ความสนใจกับการเรียนรู้และดำเนินการพัฒนาไปพร้อมกัน และ 5) การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการบริหารที่ทำให้การปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมาย องค์ประกอบที่ 3 การมีส่วนร่วมด้วยหลักการเข้าใจ ประกอบด้วยตัวแปร 5 ตัวแปร ได้แก่ 1) การร่วมระดมความคิดเห็นเพื่อให้เข้าถึงปัญหาการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต 2) การมีส่วนร่วมในความสำเร็จของการพัฒนาการจัดการ/กิจกรรมการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต 3) การเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมกำหนดนโยบายหรือกลยุทธ์ของสถานศึกษา 4) การเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการร่างระเบียบวิธีการปฏิบัติงานต่าง ๆ และ 5) การร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลในการบริหารสถานศึกษา เพื่อให้เข้าใจปัญหา สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการแก้ปัญหา และ องค์ประกอบที่ 4 การปฏิบัติงานด้วยหลักการพัฒนา ประกอบด้วยตัวแปร 4 ตัวแปร ได้แก่ 1) การปรับปรุงแก้ไขปัญหาการบริหารงานในสถานศึกษาให้ตรงกับเป้าหมายที่ต้องการ 2) การนำแนวทางใหม่ ๆ เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมมาใช้ให้เกิดประโยชน์และเพิ่มประสิทธิภาพ 3) การตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุงการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ และ 4) การรวบรวมปัญหาที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน และหาวิธีการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

ผลการสร้างรูปแบบการบริหารตามศาสตร์พระราชาส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของสถานศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ สามารถสรุปผลได้ดังนี้ รูปแบบการบริหารตามศาสตร์พระราชาส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ประกอบด้วย 5 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ปัจจัยนำเข้า รูปแบบการบริหารตามศาสตร์พระราชาส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีปัจจัยนำเข้า 7 ประการ จากบริบทแนวคิด หลักการและทฤษฎีการบริหารสถานศึกษา คือ 1) นโยบายการจัดการศึกษาของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ 2) การบริหาร 4M's 3) การบริหารโดยยึดวัตถุประสงค์ 4) การบริหารโดยการมีส่วนร่วม 5) การบริหารการเปลี่ยนแปลง 6) องค์การแห่งการเรียนรู้ และ 7) ศาสตร์พระราชาส่งเสริมการเรียนรู้ ส่วนที่ 2 กระบวนการสู่ความสำเร็จ ผู้บริหาร บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องในสถานศึกษารวมทั้งเครือข่าย ต้องศึกษาทำความเข้าใจกระบวนการดำเนินงาน เพื่อประยุกต์นำเอาองค์ประกอบของการบริหารตามศาสตร์พระราชาส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต จำนวน 4 องค์ประกอบ ตามแนวทางของศาสตร์พระราชาส่งเสริมการเรียนรู้ (ปฏิบัติ ปรัชญา ปฏิเวธ เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา) และใช้วงจรการบริหารของเดมมิง (P-D-C-A) เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนการบริหาร ได้แก่ 1) องค์ประกอบด้านการบริหารด้วย

หลัก 3ป. (ปฏิบัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ) 2) องค์ประกอบด้านการจัดการความรู้ด้วยหลักการเข้าถึง 3) องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมด้วยหลักการเข้าใจ และ 4) องค์ประกอบด้านการปฏิบัติงานด้วยหลักการพัฒนา ส่วนที่ 3 ผลผลิตเป็นผลที่จะเกิดขึ้นหลังจากที่มีการบริหารตามศาสตร์พระราชาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ได้แก่ 1) สถานศึกษามีรูปแบบการบริหารจัดการที่ดี เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับผู้เรียน 2) สถานศึกษามีระบบการจัดการความรู้ที่สามารถนำมาใช้ในการบริหารการจัดการศึกษาได้อย่างเหมาะสม 3) สถานศึกษามีวิธีการ ขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของบุคลากร และ 4) สถานศึกษามีระบบการตรวจสอบ แก้ไข และปรับปรุงการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ ส่วนที่ 4 ผลลัพธ์ เป็นผลที่จะเกิดขึ้นต่อเนื่องหลังจากที่มีการบริหารตามศาสตร์พระราชา ได้แก่ 1) สถานศึกษาในสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพได้รับการยอมรับจากสังคม 2) บุคลากรในสถานศึกษามีความตระหนักในความสำคัญของศาสตร์พระราชา ร่วมมือร่วมใจกันทำงานให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ 3) มีการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาตลอดชีวิตให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง และ 4) ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้ และ ส่วนที่ 5 เจาะใจความสำเร็จ 1) สถานศึกษาต้องนำ 4 องค์ประกอบ มาบริหารตามแนวทางของศาสตร์พระราชา และวงจรการบริหารของเดมมิ่ง (P-D-C-A) เป็นแนวทางในการขับเคลื่อน โดยประยุกต์ให้เข้ากับบริบทของแต่ละสถานศึกษา อย่างเหมาะสม 2) ผู้บริหาร ครู บุคลากรและผู้เกี่ยวข้อง ต้องตระหนัก รับผิดชอบ มีทัศนคติที่ดีในการทำงาน มีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน

ผลการยืนยันรูปแบบการบริหารตามศาสตร์พระราชาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ พบว่ารูปแบบการบริหารตามศาสตร์พระราชาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้มีความเหมาะสม

ผลการประเมินรูปแบบการบริหารตามศาสตร์พระราชาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ มีผลการประเมินทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.77 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเฉลี่ยรวมเท่ากับ 0.17 รายการประเมินที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.84 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.16 รองลงมา คือ ด้านความเป็นประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.14 ด้านความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.17 และด้านความเป็นไปได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.21

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

การวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารตามศาสตร์พระราชาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การบริหารด้วยหลัก 3ป. (ปฏิบัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ) 2) การจัดการความรู้ด้วยหลักการเข้าถึง 3) การมีส่วนร่วมด้วยหลักการเข้าใจ และ 4) การปฏิบัติงานด้วยหลักการพัฒนา ทั้งนี้องค์ประกอบการบริหารตามศาสตร์พระราชาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ มีที่มาจากแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลจากการ

สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ นำไปจัดทำแบบสอบถามความคิดเห็นกลุ่มตัวอย่าง และทำการวิเคราะห์หาค่าประกอบเชิงสำรวจจากโปรแกรมสำเร็จรูป ได้องค์ประกอบที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด นำมาตั้งชื่อองค์ประกอบโดยพิจารณาจากความสัมพันธ์ภายในกลุ่มตัวแปร และให้มีความสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักกรรมาธิการ 1 สำนักเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร แนวทางตามศาสตร์พระราชาที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสาร ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ และเมื่อพิจารณาถึงความสัมพันธ์กัน และความสอดคล้องเป็นรายองค์ประกอบในการบริหารตามศาสตร์พระราชาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 การบริหารด้วยหลัก 3ป. (ปฏิบัติ ปรีดี ปฏิเวธ) สามารถอธิบายให้เห็นภาพที่ชัดเจนขึ้น “ปฏิบัติ” คือ การที่ลงมือทำให้เห็นเป็นประจักษ์ในด้านการปฏิบัติ การพัฒนาในด้านต่าง ๆ การสร้างหรือประดิษฐ์สิ่งใหม่ ๆ ขึ้น “ปรีดี” คือ การสอนให้เรียน และสามารถทำได้จริง และ “ปฏิเวธ” คือ ผลจากการกระทำ แสดงให้เห็นผลเป็นที่ประจักษ์เพื่อขับเคลื่อนศาสตร์พระราชาออกไปสู่ประชาชน ทั้งในส่วนของปฏิบัติและปรีดี (สำนักกรรมาธิการ 1 สำนักเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2560) องค์ประกอบที่ 2 การจัดการความรู้ด้วยหลักการเข้าถึง สามารถอธิบายเพิ่มเติมได้ว่า “เข้าถึง” เป็นการเข้าถึงการกระทำ สร้างความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้อง เข้าถึงเครื่องมือเครื่องใช้และวัสดุอุปกรณ์ และความสามัคคีร่วมใจร่วมใจของผู้ปฏิบัติ ร่วมมือร่วมไม้กันทำงาน องค์ประกอบที่ 3 การมีส่วนร่วมด้วยหลักการเข้าใจ สามารถอธิบายเพิ่มเติมได้ว่า “เข้าใจ” คือ ทำอะไรต้องเข้าใจปัญหา เข้าใจหนทางแก้ไข เข้าใจกระบวนการจัดการ และปรับความเข้าใจระหว่างผู้ให้กับผู้รับเสียก่อน ให้เข้าใจซึ่งกันและกัน และในองค์ประกอบที่ 4 การปฏิบัติงานด้วยหลักการพัฒนา สอดคล้องกับแนวคิดของสมบัติ นพรัก ที่อธิบายไว้ว่า “การพัฒนา” มีลักษณะที่เมื่อต่างฝ่ายต่างเข้าใจกันแล้ว เข้าถึงกันแล้ว การพัฒนาก็จะดำเนินการไปอย่างยั่งยืน (สมบัติ นพรัก, 2561) สอดคล้องกับงานวิจัยของรอง ปัญสังกา และคณะ ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง รายการที่ปฏิบัติมากที่สุด คือ การบริหารจัดการความเข้าใจ รองลงมาคือการป้องกันและการค้นหา ซึ่งกระบวนการพัฒนา ประกอบด้วย เข้าใจ ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ 1) รู้จักวิเคราะห์ปัญหา และ 2) ศึกษาให้ประจักษ์ เข้าถึง ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน 1) ใช้หลักการเปิดจากข้างใน 2) แก้ไขจากจุดเล็ก 3) ลงมือทำให้สำเร็จ 4) รู้ขอบเขตภูมิสังคม และพัฒนา ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน 1) ง่าย เหมาะสม เชื่อมโยงแนวทางแก้ไข 2) มีส่วนร่วม เกิดประโยชน์ส่วนรวม 3) รวบรวมนำมาสะท้อนผล 4) เผยให้คนเกิดแรงบันดาลใจ (รอง ปัญสังกา และคณะ, 2562)

การสร้างรูปแบบการบริหารตามศาสตร์พระราชาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ได้องค์ประกอบของรูปแบบ ซึ่งประกอบด้วย 5 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ปัจจัยนำเข้า ส่วนที่ 2 กระบวนการสู่ความสำเร็จ ส่วนที่ 3 ผลผลิต ส่วนที่ 4 ผลลัพธ์ และส่วนที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ ซึ่งตรวจสอบรูปแบบด้วยวิธีการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ พบว่า รูปแบบการบริหารตามศาสตร์พระราชาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ มีความเหมาะสม ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบการสร้างรูปแบบการบริหารตามศาสตร์พระราชาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ให้มีลักษณะเป็นโครงสร้าง และองค์ประกอบการบริหารที่มีแนวทางการพัฒนาตามตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบที่ส่งผลให้การบริหารตามศาสตร์พระราชาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ บรรลุ

เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ส่วนประกอบทั้ง 5 ส่วน จึงเป็นโครงสร้างสำคัญในการพัฒนาการบริหารตามศาสตร์พระราชาส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยง และสอดคล้องกันอย่างเป็นระบบ โดยส่วนที่ 1 ปัจจัยนำเข้า เป็นการกำหนดกรอบในการพัฒนารูปแบบที่แสดงถึงแนวคิด หลักการของการพัฒนารูปแบบ การดำเนินการตามรูปแบบ เพื่อนำไปสู่วัตถุประสงค์ของรูปแบบการบริหารตามศาสตร์พระราชาส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของสถานศึกษาอย่างชัดเจน ส่วนที่ 2 กระบวนการสู่ความสำเร็จ เป็นการแสดงถึงรายละเอียดขององค์ประกอบการบริหารตามศาสตร์พระราชาส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของสถานศึกษา อธิบายถึงวิธีการ และขั้นตอนการนำรูปแบบสู่การปฏิบัติจริง เพื่อให้ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจถึงสิ่งที่ต้องดำเนินการตามรูปแบบ แสดงให้เห็นถึงความเป็นระบบ และคุณภาพของการดำเนินการ ส่งผลให้สามารถกำกับ ติดตามผลที่เกิดขึ้นตามแผนงานที่กำหนดไว้ ส่วนที่ 3 ผลผลิต เป็นเป้าหมายหรือผลที่ต้องการจะเกิดขึ้นหลังจากที่มีการบริหารตามศาสตร์พระราชาส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของสถานศึกษา ส่วนที่ 4 ผลลัพธ์ เป็นผลที่จะเกิดขึ้นต่อเนื่องหลังจากที่บรรลุเป้าหมายหรือผลที่ต้องการจะเกิดขึ้นจากการบริหารตามศาสตร์พระราชาส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของสถานศึกษา และส่วนที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ เป็นส่วนสำคัญที่ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องคำนึงถึงและนำไปปฏิบัติ เพื่อส่งเสริมให้มีการนำรูปแบบการบริหารตามศาสตร์พระราชาส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของรอง ปัญสังกา และคณะ ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ผลการสร้างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ลักษณะของรูปแบบเป็นการดำเนินงานเชิงระบบ ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Output) โดยมีผลย้อนกลับทุกขั้นตอน (รองปัญสังกา และคณะ, 2562)

การประเมินรูปแบบการบริหารตามศาสตร์พระราชาส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของสถานศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ มีผลการประเมินด้านความถูกต้อง ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะกระบวนการสร้างรูปแบบมีความเหมาะสม ทำให้ได้รูปแบบการบริหารที่มีคุณภาพ กระบวนการดังกล่าวประกอบไปด้วย การศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญ ทำให้ได้ข้อมูลที่มีความครอบคลุมและมีความเที่ยงตรง และทำการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบด้วยวิธีการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ โดยผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และประสบการณ์ ทำให้ได้รูปแบบที่สอดคล้องกับบริบทในการพัฒนาการบริหารตามศาสตร์พระราชาส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ และได้มีการปรับปรุงแก้ไขรูปแบบตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จนได้รูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบที่ถูกต้องสมบูรณ์ ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง เกิดความเข้าใจในรูปแบบและแนวทางการนำรูปแบบไปใช้ในการพัฒนาการบริหารตามศาสตร์พระราชาส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ได้ ดังที่ วาโรเพ็งสวัสดิ์ นักวิชาการได้กล่าวไว้ว่า ในการสร้างรูปแบบสามารถทำได้ โดยศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะนำมาใช้กำหนดองค์ประกอบ และตัวแปรต่าง ๆ ภายในรูปแบบ รวมทั้งลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบหรือตัวแปรเหล่านั้น หรือลำดับก่อนหลังของแต่ละองค์ประกอบ มีขั้นตอนสรุป คือ

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำสารสนเทศที่ได้มาวิเคราะห์ และสังเคราะห์เป็นร่างกรอบความคิดการวิจัย การศึกษาจากบริบทจริง เช่น การศึกษาข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ อาจใช้การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยอาจใช้ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลข้างต้นมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ เพื่อกำหนดเป็นกรอบความคิดการวิจัย นำมาจัดทำรูปแบบ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า รูปแบบที่มีคุณภาพขึ้นอยู่กับกระบวนการสร้างที่มีขั้นตอนครอบคลุม มีการอธิบายความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในการดำเนินงานจริง (วโร เฟิงส์วีสต์, 2553) สอดคล้องกับงานวิจัยของรอง ปัญสังกา และคณะ ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และความเหมาะสม อยู่ในระดับมากทุกด้าน (รอง ปัญสังกา และคณะ, 2562)

สรุปและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องนี้ สรุปได้ว่า องค์ประกอบการบริหารตามศาสตร์พระราชาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การบริหารด้วยหลัก ปฏิบัติ ปรัชญา 2) การจัดการความรู้ด้วยหลักการเข้าถึง 3) การมีส่วนร่วมด้วยหลักการเข้าใจ และ 4) การปฏิบัติงานด้วยหลักการพัฒนา รูปแบบการบริหารตามศาสตร์พระราชาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ประกอบด้วย 5 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ปัจจัยนำเข้า ส่วนที่ 2 กระบวนการสู่ความสำเร็จ ส่วนที่ 3 ผลผลิต ส่วนที่ 4 ผลลัพธ์ และส่วนที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ ซึ่งผลการตรวจสอบรูปแบบการบริหารตามศาสตร์พระราชาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ มีความเหมาะสม การประเมินรูปแบบการบริหารตามศาสตร์พระราชาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้โดยผู้เชี่ยวชาญ มีผลการประเมินด้านความถูกต้อง ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะกระบวนการสร้างรูปแบบมีความเหมาะสม ทำให้ได้รูปแบบการบริหารที่มีคุณภาพ ทำให้ได้รูปแบบที่สอดคล้องกับบริบทในการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามศาสตร์พระราชาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ และได้มีการปรับปรุงแก้ไขรูปแบบตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จนได้รูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบที่ถูกต้องสมบูรณ์ ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง เกิดความเข้าใจใน รูปแบบและแนวทางการนำรูปแบบไปใช้ในการพัฒนาการบริหารตามศาสตร์พระราชาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ จึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้ 1) การนำรูปแบบการบริหารตามศาสตร์พระราชาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ไปใช้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษารายละเอียดของรูปแบบจากคู่มือการใช้รูปแบบ เพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างละเอียดในทุกประเด็น เนื้อหาเพื่อนำไปใช้ในสถานการณ์จริง 2) รูปแบบการบริหารตามศาสตร์พระราชาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นในครั้งนี้ จะสามารถนำไปใช้ให้เกิดผลสำเร็จได้ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาต้องตระหนัก มีทัศนคติที่ดีในการทำงาน ร่วมกันแก้ปัญหาโดยประยุกต์รูปแบบให้เข้า

กับบริบทของแต่ละสถานศึกษา และนำนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีในการบริหารมาใช้อย่างเหมาะสม 3) รูปแบบการบริหารตามศาสตร์พระราชาส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้สามารถนำไปพัฒนาการบริหารสถานศึกษาในสังกัดอื่นให้สามารถพัฒนาการบริหารการจัดการศึกษาตามแนวทางศาสตร์พระราชได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพมหานคร: ครูสภา.
- จารุวรรณ ตาลสุกเรือง. (2566). รูปแบบการบริหารตามศาสตร์พระราชาส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. ใน ดุษฎีนิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ปรกรณ์กิตติ ม่วงประสิทธิ์ และคณะ. (2563). ศาสตร์พระราชากับการพัฒนาการบริหารการศึกษาอย่างยั่งยืน. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 18(2), 21-42.
- รอง ปัญสังกา และคณะ. (2562). รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- วาโร เฟิงสวัสดิ์. (2553). การวิจัยพัฒนารูปแบบ. Creative Science, 2(4), 1-16.
- สมบัติ นพรัก. (2561). ศาสตร์พระราชาส่งเสริมพัฒนาศาสตร์การบริหาร. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- สำนักกรรมการ 1 สำนักเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2560). รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนสืบสานศาสตร์พระราชาส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนสู่ปวงชนชาวไทย เรื่อง การขับเคลื่อนสืบสานศาสตร์พระราชาส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนสู่ปวงชนชาวไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2566). รายงานการขับเคลื่อนมาตรฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติ ประจำปี 2566. นนทบุรี: บริษัท 21 เซ็นจูรี จำกัด.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2566). รายงานสถานะตัวชี้วัดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทย พ.ศ. 2566. กรุงเทพมหานคร: ธนอรุณการพิมพ์.
- สุวิธิตา จรุงเกียรติกุล. (2564). นิทัศน์แนวคิดและแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.